

Program för Piteå kommuns integrationsarbete

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Program för Piteå kommuns integrationsarbete	Plan/Program	2012-02-20, § 5	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Senast reviderad	Giltig till
Kommunstyrelsen	1		Tills vidare
Dokumentinformation	Program för Piteå kommuns integrationsarbete		
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och bolag		

Inledning

Integration är ett mångtydigt begrepp. Meningarna går ofta isär om vad som menas och olika aktörer i samhället har olika föreställningar om vad som är en lyckad integration.

I den politiska världen, nationellt, på EU-nivå och internationellt är begreppet dock mer etablerat och det finns en överenskommelse i stort om betydelsen av integration:

- En process där två olika men likställda parter möts och tillsammans bildar något nytt med drag av båda parter och där man har respekt för olikheterna och lever jämlikt och fritt från diskriminering.

Begreppet integration bär en värdering om allas lika värde och att vi gemensamt bygger ett inkluderande samhälle.

1.1 Syfte

Den övergripande visionen för Piteå kommun är: Boende i Piteå, utflyttade och mentala pitebor upplever att det är hit man kommer när man kommer hem

Piteå kommuns program för integrationsarbetet följer denna vision, EU:s och regeringens mål och skall:

- Säkerställa att integrationsaspekter beaktas i alla samhällsplanering
- Ge förutsättningar till individens egenförsörjning och delaktighet i samhället.
- Värna grundläggande demokratiska värden och verka för att alla oavsett kön behandlas lika samt förebygga och motverka diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.

2. Målgrupper

2.1 Generellt

Ett integrationsarbete omfattar alla människor som på något sätt och av individuella orsaker kan sägas befinna sig i ett utanförskap. Det innebär att begreppet omfattar många grupper i samhället. Om begreppet integration vidgas så utmanas vi att skapa allt fler verktyg och goda exempel på hur vi kan inkludera alla och verkligen leva upp till den kommunala visionen.

2.2 Specifikt

Nyanlända har särskilda behov av information och kompetensutveckling eftersom de, ofta, har svaga kunskaper om det svenska samhället och det svenska språket. Därför är det angeläget att särskilt uppmärksamma de nya pitebor som samtidigt är nya svenskar.

3. Mål

Piteå kommuns mål för integrationsarbetet:

- Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund
- Medborgare med utländsk bakgrund ska vara en resurs i samhället
- Flyktingar och invandrare ska efter avslutad introduktion vara delaktiga i arbets- och samhällsliv.
- Utifrån behov utformas stöd som stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv
- Piteå ska erbjuda attraktiva och varierande boendemiljöer

4. Handlingsprogram

Piteå kommuns mål för integrationsarbetet bekräftas genom fokus på tre områden:

4.1 Samhällsbyggnad

All samhällsbyggnad i Piteå ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Integration i både dess generella som specifika definition (s 1) är därför viktiga utgångspunkter i planeringsarbetet. Kommunen ska utveckla trygga och trivsamma bostadsområden där service och mötesplatser, grön- och lekområden finns tillgängligt för alla. Samspelet mellan individens förutsättningar och den omgivande sociala miljön är viktigt för en god hälsa. För att må bra har människor behov av att känna trygghet, delaktighet och möjlighet att påverka. Genom att skapa möjligheter för möten, samtal och gemensamma aktiviteter är kommunen en aktiv part i integrationsarbetet på individnivå.

- Integrationsaspekter ska beaktas i all samhällsplanering, såväl fysisk som social
- Möjliggöra miljöer och aktiviteter som bidrar till gränsöverskridande möten mellan människor

4.2 Egenförsörjning - Utbildning och kompetensutveckling

Centralt för ett lyckat integrationsarbete är att medborgarna har möjlighet att utveckla sin kompetens på de villkor som uppkommer ur individens specifika behov. Kompetens och egenförsörjning är grundfaktorer för att nå en social sammanhållning och att inga grupper i samhället ställs utanför. Kommunen har ett särskilt ansvar att vara en förebild både som arbetsgivare och leverantör av tjänster och det är viktigt hur kommunens verksamheter arbetar för att underlätta inträdet och tillgången till verksamheten för blivande medarbetare och medborgare.

- Samtliga förvaltningar skall erbjuda olika former för språk- och yrkespraktik och formellt lärande i form av lärlingsutbildningar eller andra anpassade träningsprogram i sina verksamheter.
- Entreprenörskap och kreativitet skall uppmuntras och vägar till egen försörjning skall förtydligas genom ökad samverkan mellan näringsliv, tillväxenheter och utbildning.

4.3 Värna om grundläggande demokratiska värden och förebygga diskriminering, rasism och främlingsfientlighet

Samhället och kommuner i synnerhet har ett stort ansvar att föregå med gott exempel och tillse att det i verksamheterna finns kunskaper nog att på ett bra sätt säkra att verksamheten har ett generöst och öppet förhållningssätt fritt från diskriminering där alla, oavsett kön, behandlas lika. Det av särskild vikt att arbetet med att driva opinion och ett aktivt informationsarbete fortsätter. Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har ett särskilt ansvar med aktiviteter och utbildningar och ge kraft åt detta förebyggande arbete och Kultur- och fritidsförvaltningen har ett särskilt demokratiuppdrag. Det är utöver de med särskilda uppdrag allas ansvar att både okunskap och attityder bekämpas aktivt i alla kommunens verksamheter.

- Alla verksamheter ska ha kompetens i Mänskliga rättigheter och diskrimineringslagar.
- Alla verksamheter ska ha handlingsplaner för likabehandling och mot kränkande särbehandling.
- Alla verksamheter ska ha rutiner för hur information, service och bemötande ska ske utifrån ett integrationsperspektiv

5. Metoder

5.1 Samverkan

Integrationsarbetet kräver många samverkande aktörer. I arbetet med språkintröduktion, sysselsättning, skolgång, mötesplatser, boende, försörjning mm är samverkan både internt inom kommunens organisation som externt med föreningsliv, näringsliv och andra myndigheter en nyckel till ett framgångsrikt integrationsarbete.

5.2 Marknadsföring – media

En av de viktigaste aktörerna i samhället är medierna och det är också via dem de flesta utvecklar sin kompetens och attityder. Medias roll kan nog inte underskattas och därför är det viktigt att kommunen har en god kommunikativ förmåga och i relation till medier är aktiv och tydligt ställningstagande. Det ska synas i medierna att ett aktivt integrationsarbete pågår i kommunen och därför bör alla verksamheter ha en strategisk plan för kommunikation.

5.3 Uppföljning – indikatorer på att integrationsarbetet utvecklas positivt

Integrationsarbetet ska följas upp och utvärderas i det befintliga arbetet med mål och nyckeltal. För att integrationsfrågan inte ska bli en tillfällig fråga utan ett fortlöpande arbete måste verksamheterna sätta indikatorer som identifierar framgångsfaktorer. Detta ska göras inom befintligt kvalitetsarbete med mål och nyckeltal, vilket innebär att kommunfullmäktige får redovisning i delårsrapport och årsredovisning.

Bilaga

EU och integrationen

De elva europeiska grundprinciperna för integration

1. *Integration är en dynamiskdubbelriktad process med ömsesidigt tillmötesgående mellan alla invandrare och invånare i medlemsstaterna*
2. *Integration innebär respekt för Europeiska unionens grundläggande värderingar*
3. *Sysselsättningen är en väsentlig del av integrationsprocessen och är avgörande för invandrarnas delaktighet, för invandrarnas bidrag till värdssamhället och för att synliggöra dessa bidrag.*
4. *Grundläggande kunskaper om värdsamhällets språk, historia och institutioner är absolut nödvändig för integrationen. Att ge invandrarna möjlighet att förvärva denna grundläggande kunskap är viktigt för en framgångsrik integration.*
5. *Utbildningsinsatser har avgörande betydelse för att göra invandrarna, och i synnerhet deras efterkommande, beredda att bli framgångsrika och aktiva deltagare i samhällslivet.*
6. *Invandrars tillträde till institutionerna samt till offentliga och privata varor och tjänster på samma grund som inhemska medborgare och utan diskriminering har grundläggande betydelse för en bättre integration.*
7. *Ofta förekommande samspel mellan invandrade och medlemsstaternas medborgare är en grundläggande mekanism för integration. Gemensamma forum, en interkulturell dialog, utbildning om invandrare och invandrarkultur och stimulerande levnadsförhållanden i stadsmiljön ökar samspelet mellan invandrade och medlemsstaternas medborgare.*
8. *Utövandet av olika kulturer och religioner garanteras i stadgan om de grundläggande rättigheterna och måste tryggas, om inte utövandet strider mot andra okränkbara europeiska rättigheter eller den nationella lagstiftningen.*
9. *Invandrarnas medverkan i den demokratiska processen och i utformningen av integrationspolitik och integrationsåtgärder, särskilt på lokal nivå, som stöder deras integration.*
10. *Att integrera integrationspolitiken och integrationsåtgärderna i alla relevanta politikområden och myndighetsnivåer och offentliga tjänster är en viktig faktor vid utformningen och genomförandet av den allmänna politiken.*
11. *Att utarbeta tydliga mål, indikatorer och utvärderingsmekanismer är nödvändigt för att anpassa politiken, utvärdera framstegen när det gäller integrationen och göra informationsutbytet effektivare.*

Integrationspolitiken inom EU har formulerats i de elva europeiska grundprinciperna för integration, som antogs av kommissionen 2005. Man kan sammanfatta dem med att en kunskapsutveckling om språk, samhälle och ett yrke för en etablering på arbetsmarknaden är övergripande för en lyckad integration. I samma dokument betonar man frågorna om mänskliga rättigheter och vikten av en tydlig uppföljning och utvärdering av integrationsarbetet. Inom EU pågår ett omfattande arbete med att harmonisera medlemsländernas lagar och riktlinjer för integrationsarbetet så att EU allt mer kommer att i princip erbjuda medborgarna samma behandling och samma rättigheter oavsett var man bosätter sig.

Sverige och integrationen

Regeringens huvudpunkter för integrationspolitiken

- *Snabbare etablering för nyanlända invandrare*
- *Fler i arbete, fler företagare*
- *Bättre resultat och större likvärdighet i skolan*
- *Bättre språkkunskaper och större möjligheter till utbildning för vuxna*
- *Effektiv bekämpning av diskriminering*
- *En positiv utveckling i stadsdelar med brett utanförskap*
- *En gemensam värdegrund i ett samhälle som präglas av ökande mångfald*

Nyanlända har en lång etableringstid från ankomst till egenförsörjning, för kvinnor ca 11 år och 5 år för män. När det gäller en mer övergripande integration kan själva processen ta flera generationer. Beroende på vad man menar med att integrationen har nått sitt mål på individ eller grupp nivå så får vi också lite olika politik. Ett viktigt område är entreprenörskap där redan nu utrikes födda står för en stor del av nyföretagandet, ca 13 % , och vars etableringstid på arbetsmarknaden är mycket kort. Den nuvarande regeringens politiska inriktning är tydlig och handlar om etablering på arbetsmarknaden och egenförsörjning som anställd eller som egen företagare.

Sverige har två politikområden: integration och migration. Migration handlar om asyl och flyktingfrågor och ligger under justitiedepartementet medan integration handlar om utbildning och arbete och ligger under arbetsmarknadsdepartementet. Regeringen har formulerat 7 mål som samlar in den svenska politikens fokus i integrationsfrågan och följer väl ambitionerna i den europeiska integrationspolitiken.

Utifrån denna förda politik har en rad reformer genomförts av regeringen och fler kommer. Arbetet inriktar sig på flera fronter; etableringsreform, en reform om samhällsinformation, nya bestämmelser för SFI, SFI bonus och till dessa reformer ett intensivt arbete mot diskriminering och främlingsfientlighet.

Antaget av kommunfullmäktige 2012-02-20, § 5